

onstyper, for så vidt angår offentlighedslov og forvaltningslov, og at få det overblik, sådan at regeringen, der jo er meget optaget af gennem-sigtighed, også giver et overblik over de her to grundlove, for så vidt angår åbenhed. Hvordan er status egentlig for dem, hvis man ser ud over uddannelseslandskabet?

Anledningen er jo meget god, for der vil komme til at herske det paradoks, at CVU'er, som udbyder de samme uddannelser, vil være omfattet på forskellig vis af offentlighedsloven og forvaltningsloven. Det er en mærkværdighed, og det bør der også være åbenhed om.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det kan jeg helt bekræfte, for graden af åbenhed vil komme til at afhænge af, hvem man fusionerer med, og det skal jeg da gerne beskrive nærmere. Jeg vil da heller ikke udelukke, at man på et tidspunkt, når CVU-strukturen er faldet på plads, hvad den jo ikke er i dag, finder ud af her i Tinget at indføre de samme offentlighedsregler alle steder. Det skulle ikke undre mig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 10 stemte for, 93 imod.

Ændringsforslag nr. 4-9 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

37) Anden behandling af lovforslag nr. L 108: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår specialundervisning, forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 24/2 2005. Første behandling 29/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

Der var stillet 18 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Tina Nedergaard (V):

Vi skal nu andenbehandle lovforslag nr. L 108, som samler det fulde myndigheds- og finansieringsansvar for den vidtgående specialundervisning hos kommunerne. Der har været spekuleret i, om dette lovforslag er en fiks idé opstået af kommunalreformen. Det er det ikke. Tværtimod anbefalede Evalueringsinstituttet allerede i december 2003, at det samlede finansierings- og myndighedsansvar overgik til kommunerne. Dette er som følge af de gode erfaringer, man har høstet af, at kommunerne i 2000 fik et større ansvar på området.

Forslaget imødekommer således ikke alene vores ønske om, at borgerne skal have én indgang til den offentlige sektor, men altså også grundige faglige overvejelser præsenteret af Evalueringsinstituttet, hvis kompetence der næppe er nogen grund til at betvivle.

Lovforslaget tager højde for, at situationen med splittet myndigheds- og finansieringsansvar mellem amt og kommune desværre i en række tilfælde ikke fungerer optimalt. Kommunalreformen har imidlertid den betydning for lovforslaget, at det er stærkere og større kommuner, som overtager den fulde opgave.

Jeg vil dog ikke lægge skjul på, at forældres og institutioners bekymringer har gjort indtryk på os i Venstre, hvorfor jeg også gerne vil benyt-

te lejligheden til at skabe større trykthed blandt dem, der bliver berørt af forslaget.

Vi forestiller os ikke, at brugerne af de vidtgående specialundervisningstilbud vil opleve umiddelbare ændringer som følge af forslaget. Vi forestiller os nemlig ikke, at institutionerne i vidt omfang skal nedlægges eller ændres som følge af lovforslaget. Tværtimod er det forventningen, at de fleste tilbud vil fortsætte som i dag, blot med den forskel, at finansieringen og det overordnede ansvar er flyttet tættere på forældrene, nemlig til deres egen kommune. Forslaget vil selvsagt have større betydning for nye brugere af tilbuddet. De vil opleve det som mere smidigt og mere entydigt.

Kl. 21.05

I dag kan en kommunal afgørelse blive prøvet i amterne med et andet udfald til følge. Føles det betryggende? Næppe. Familier, som får brug for vidtgående specialundervisning i barnets indskoling, vil jo allerede i dag i mange tilfælde allerede have været i tæt kontakt med kommunen i forbindelse med etablering af daginstitutionstilbud, familierådgivning m.v. Der er så allerede på det tidspunkt opbygget en personlig og tæt kontakt mellem forældre og kommune, inden det bliver aktuelt med den vidtgående specialundervisning.

Lovforslaget betyder, at familien vil kunne drage nytte af den tillid, som er opbygget. Desuden vil forældrene også entydigt vide, hvem der er ansvarlig for en beslutning truffet for deres barn. Alle, som har været i berøring med de offentlige myndigheder, ved, hvor frustrerende det kan være, når ansvaret ikke er entydigt og der derfor kan henvises til, at det ikke er »os«, men »dem«, der har truffet beslutningen. Den helt entydige kompetenceplacering i kommunerne letter familiernes mulighed for at rette tvivl, spørgsmål, ja, endog utilfredshed mod rette myndighed.

Her på Christiansborg har vi ganske naturligt været meget optaget af potentielle problemer. Vil kommunerne nu kunne løfte opgaverne? Vil de være tilstrækkelig dygtige og tilstrækkelig indstillet på at give børnene de bedste tilbud osv.?

Hvis vi ser på erfaringerne, kan vi konstatere, at Evalueringsinstituttet for længst har anbefalet ændringerne, og vi ved, at kommunerne allerede i dag har hele ansvaret for folkeskolen og varetager undervisningen af mere end 99 pct. af eleverne, herunder knap halvdelen af de elever, som får vidtgående specialundervisning.

Det er også blevet sagt, at specialundervisning vil gå tabt. For det første forsvinder medarbejdernes kompetence jo ikke ved, at de får en ny myndighed til at finansiere lønnen. De får derimod flere ressourcer tilført. For det andet vil VISO, som nu er nyoprettet, også kunne inddrages, for så vidt der er tvivl i kommunens PPR, når der skal visiteres. I Venstre er vi altså helt trygge ved at lade opgaven gå til kommunerne.

Ligeledes er vi trygge ved, at det er sygehuse- ne, som bliver ansvarlige for indsatsen for patienter under deres indlæggelse, og ved, at specialundervisning og specialpædagogiske foranstaltninger naturligt indgår i de øvrige behandlingstilbud under indlæggelsen.

Ligeledes mener vi, at det er en styrkelse af lov om undervisning for ordblinde, at den lægges ind under loven om forberedende voksenundervisning. Vi finder det formålstjenligt, at den voksne med behov for ordblindeundervisning hermed får mere praktisk og direkte adgang til de øvrige voksenundervisningstilbud, og samtidig finder vi også, at det er en pragmatisk og fornuftig løsning, at VUC'erne får visitationsansvaret for den forberedende voksenundervisning, da de jo allerede i dag har prøveansvaret og som hovedregel er i tæt samarbejde med de øvrige udbydere.

Venstre støtter fortsat forslaget og de af ministeren stillede ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg må sige, at jeg beundrer Venstres evne til at have fuld tillid til, at det her nok skal løse sig selv. Det virker, som om man kaster specialundervisningen op i luften og håber på, at den lander på benene.

Vi taler om, at der er 4.400 børn, der er omfattet af den vidtgående specialundervisning. Det er børn, som også er omfattet af de sociale områder, og jeg spørger mig selv, hvorfor de 4.000, altså 90 pct. af børnene, ikke skal omfattes af en objektiv finansiering, hvilket er en sikkerhed for, at der er udvikling, og at fagligheden er til stede.

Man flytter jo kapaciteten fra 14 amter, der har ansvaret i dag, til 98 kommuner. Hvordan kan man sikre sig, at fagligheden er til stede, at der er bufferkapacitet, og hvordan kan man sikre sig, at der er udvikling for de forældre og de børn, som har det her store problem, at de har brug for en helt særlig indsats?

Det er mig komplet uforståeligt, at man ikke har sikret de her mange børn med vidtgående

handicap og behov for specialundervisning en objektiv finansiering, men har overladt det til kommunerne at blande det med huller i vejen, sygehuse, efterbehandling osv. Det forstår jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Nu var det en lidt pudsig kommentar, hr. Carsten Hansen kom med til sidst, nemlig at man skulle blande det med huller i vejen, sygehuse, efterbehandling og alt muligt andet. Situationen er jo den, at i prioriteringen i amterne i dag indgår også andre områder end den vidtgående specialundervisning. Det vil sige, at det gør der også, når de finder frem til de midler, de ønsker at anvende i dag.

Det, der sker her, er, at flere ordførere, hr. Carsten Hansen deriblandt, vil prøve ligesom at godtgøre, at idealsituationen er den, vi har i dag. Men situationen er jo den, at der ikke er den store retssikkerhed for unge mennesker eller voksne, som har brug for vidtgående specialundervisning. Det er ikke sådan, at man kan sige, der er en garanti for, at der til enhver tid er en plads til rådighed på grund af det objektive finansieringsansvar. Tværtimod.

Kl. 21.10

Det, der sker nu, er, at vi lægger et entydigt myndigheds- og finansieringsansvar over til kommunen, og derfor ved forældre og voksne, der har et behov for vidtgående specialundervisning, også, hvor de skal henvende sig, for så vidt de har hjælp behov.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Fru Tina Nedergaard må da medgive mig, at det går ind i kommunernes samlede budget, at det er dem, der skal prioritere, og at fagligheden, hvad angår sagsbehandlere, spredes fra 14 til 98 kommuner. Den faglighed, der i dag eksisterer i et sygehussystem og i amterne – alene i Fyns Amt ved jeg at man har 163 personer ansat til at rådgive på det område – skal spredes til 98 kommuner.

Af alle organisationer, ved alle de høringer, vi har været til, og af alle de mange deputationer er det blevet sagt, at selv en kommune med 80.000 indbyggere vil have op til fem autister om året, der er svært handicappede. Det er altså den sagsbehandler, som måske møder en autist hvert tredje eller fjerde år, der skal rådgive og vejlede de her forældre.

Derfor er det for os uforståeligt, at man for det første ikke har lavet de samme regler på socialområdet som på specialundervisningsområdet, og at man for det andet ikke har sikret den objektive finansiering, altså sikret pladserne, og at ekspertisen er til rådighed.

Det er uforståeligt, at Venstre tør kaste hele det system op i luften uden at have sikkerhed for, at fagligheden, ekspertisen og bufferkapaciteten er til stede.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det, der jo fremgår, er, at de regionale udviklingsråd og kommunerne i tæt samarbejde vil følge området frem til 2010. Der skal afgives en årlig redegørelse til ministeren, der også vil følge området. Det er ikke sådan, at vi kaster noget som helst op i luften og så ser på, hvor det lander henne efterfølgende. Vi hæfter os ved, at Evalueringsinstituttet allerede i 2003 anbefalede, at man samler en vidtgående specialundervisning med et fælles myndigheds- og finansieringsansvar i kommunerne. Det er den anbefaling, som følger heraf.

Endvidere: Der ligger dog hele tiden en implicit mistillid til kommunerne, når man siger, at det vil indgå i deres generelle prioriteringer, og at de så nok nærmest vil glemme det her specialtilbud for handicappede og andre. Hvorfor skulle de dog det? Erfaringerne med kommunerne er jo netop, at de f.eks. i høj grad står for den tidlige indsats over for svage unge, som har brug for særlig støttende pædagogisk indsats. Der er ingen grund til den mistillid eller til at drage i tvivl, at kommunerne vil sikre, at der er pladser til rådighed.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Jeg er selvfølgelig glad for, at fru Tina Nedergaard i denne her tale til forskel fra under førstebehandlingen ikke var glad for, at den rummelige folkeskole nu skulle rumme disse børn. Jeg er glad for, at vi nu er kommet et skridt videre.

Men der, hvor jeg så bliver noget nervøs over fru Tina Nedergaards opfattelse af, hvad det er, der rent faktisk kommer til at ske med de børn, er ved beskrivelsen af et handicappet barns liv i en børnehave og så overgangen til en kommunalt drevet specialskole. Problemet er her, at specialbørnehaverne rent faktisk også efter den nye lovgivning er drevet af regionerne, hvori mod det er specialskolerne, der drives af kom-

munerne. Det vil sige, at også her laver vi et skift.

Det næste er visitationen af børnene til den specielle behandling. Den sker allerede i dag i amterne. Den specialviden forsvinder.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det, der er interessant, er jo igen, at man lader, som om kommunerne er fuldstændig fremmede over for den opgave, de nu fuldt ud overtager finansieringsmyndighedsansvaret for. Det er de jo slet ikke. Faktisk er det sådan, at halvdelen af de unge, som modtager vidtgående specialundervisning, i dag håndteres af kommunerne. Der er en række amter, f.eks. Storstrøms Amt og Frederiksborg Amt, som i vidt omfang har overladt det til kommunerne at håndtere disses opgaver over for netop denne gruppe af unge og voksne. Det er situationen, at kommunerne i vidt omfang har institutioner placeret lokalt, som de driver på basis af kontrakter med amterne.

Derfor er det en fiktiv situation, man opbygger, når man pludselig angiver, at det er amterne, der udelukkende har med disse unge, børn eller små børn at gøre forud for visiteringen til vidtgående specialundervisning. Det er jo fru Anne Baastrup bekendt, at der også er børn, som ikke er i en specialinstitution forud for børnehaveklassen, og som senere får brug for at visiteres til vidtgående specialundervisning. Den opgave håndterer kommunerne rent faktisk i dag.

Kl. 21.15

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Der er mange forskellige børn, der får vidtgående specialundervisning. Det, jeg bare anfægter, er fru Tina Nedergaards fuldstændige afvisning af, at det her kan give problemer. Det gælder først og fremmest med hensyn til børn, der er så handicappede, at de går i regionalt placerede specialbørnehaver også efter den nu vedtagne lovgivning i regionerne. Vi har den meget specialiserede udredning af børn, som i dag foretages i amterne, og hvor der ikke er nogen, der kunne drømme om, at en kommune kunne stå for det.

Fru Tina Nedergaard må selv have hørt, da institutionen i Sønderjylland beskrev, hvordan de havde organiseret det. De selv efter kommunalreformen små kommuner, der kommer i Region Syd i det nuværende Sønderjyllands Amt,

har ikke kapaciteten til at lave den udredning, den vejledning og de specielle tilbud til børnene.

I Sønderjylland frygter man, at man får Ribe-modellen, hvor der laves en enkeltintegration i den almindelige skole. Det er jo der, problemet ligger, det er jo det, forældrene har fortalt os de er nervøse for. De er ikke imod en eller anden form for fremskridt, de er nervøse for, hvad deres børn får af tilbud. Det synes jeg fru Tina Nedergaard skulle tage alvorligt.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Vi har sandelig taget det alvorligt. Vi har haft en meget grundig udvalgsbehandling, hvor vi netop også har haft besøg af en række deputationer, som har henvist til, at de er bekymrede på deres børns vegne osv. Det har vi naturligvis taget højde for, og derfor må vi med tilfredshed konstatere, at det vil blive sådan, at der skal afgives en årlig redegørelse, som tilgår ministeren, som følger området tæt med henblik på at sikre, at der er ordentlige tilbud til rådighed for børn og voksne, som har et behov.

Men derudover er man jo altså også nødt til at forholde sig til, at når vi nu flytter opgaverne fra amterne, så flytter vi også ressourcerne og ekspertisen ud i kommunerne. Desuden vil kommunerne, når de har behov for hjælp til udredning af eleverne, kunne tage kontakt til VISO. Det ligger lige for, at kommunerne vil gøre det.

Det, der ligesom ligger i fru Anne Baastrups opfattelse af kommunerne, er, at hvis de ikke har den fornødne ekspertise, så vil de nok svigte opgaverne. Min erfaring med kommunerne er, at hvis de ikke har den fornødne ekspertise, så vil de indhente den, og det har de gode muligheder for bl.a. i VISO.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Der er to lovforslag, som har med den samme gruppe mennesker at gøre. Det er L 38 inden for det sociale område, og så er det det her lovforslag, L 108, inden for den vidtgående specialundervisning. Det er nogle små grupper, det er handicappede, det er sårbare grupper, det drejer sig om.

I regeringens eget forslag inden for det sociale område, L 38, er det sådan, at kommunerne kan vælge, om de vil hjemtage de institutioner, der varetager ansvaret for de her små, sårbare grupper. Men når vi snakker om det her område

inden for L 108, kan vi konstatere, at regeringen dér har foreslået en anden model, nemlig at uanset hvad, også selv om kommunerne ikke ønsker at hjemtage disse institutioner, så skal de partout overgå til de nye kommuner den 1. januar 2007.

Kan fru Tina Nedergaard forklare mig, hvorfor for der skal være forskel på de to forslag, som regeringen fremlægger? Hvorfor skal man ikke give den samme mulighed til kommunerne i forbindelse med den vidtgående specialundervisning, nemlig at de selv kan bede om at hjemtage institutionerne, og ellers kan de blive i regionerne?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Nu er der jo i hvert fald den forskel, at Evalueringsinstituttet har anbefalet, at man flytter myndigheds- og finansieringsansvaret entydigt til kommunerne i forbindelse med den vidtgående specialundervisning. Det er sådan set den saglige og faglige begrundelse fra Evalueringsinstituttet, som jeg ikke vil komme nærmere ind på.

Men derudover har man i forvejen i forbindelse med den vidtgående specialundervisning PPR, som er aktiv i kommunerne. Kommunerne har i vidt omfang store erfaringer med at løfte denne opgave. Så kan man diskutere, om det skal være frivilligt eller ej. Jeg finder faktisk, at det er en god løsning, at kommunerne går sammen om at løfte opgaven i fællesskab. For så vidt man har valgt en anden løsning på det sociale område, vil jeg overlade det til vores sociale ordfører at redegøre for den løsning.

Jeg vil imidlertid forholde mig til, at vi inden for den vidtgående specialundervisning har tillid til og også erfaring for, at de faktisk er gode til at løfte opgaven. Jeg hæfter mig også ved, at man et par gange har været inde på, hvordan det nu ville blive med budgetterne. Det var fra fru Christine Antorinis eget partis side, det kom. Man kan jo sige, at det i dag er kommunerne, der finansierer to tredjedele af udgifterne allerede.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Jeg vil godt holde fast i, hvorfor det har været så magtpåliggende for bl.a. Venstre ikke at give den samme mulighed, og lad os så kun snakke om den vidtgående specialundervisning. Hvis vi anerkender, at kommunerne selv kan varetage

ge denne her opgave, hvorfor har Venstre så ikke så meget tillid til kommunerne, at de selv kan tage stilling til, på hvilket tidspunkt de er parate til at kunne hjemtage disse institutioner, i stedet for at de partout skal gøre det den 1. januar 2007?

Kl. 21.20

Vi ved, at det er på et tidspunkt, hvor hele omstillingsprocessen skal træde i kraft, og lige præcis i den situation er der en stor risiko for, at de her specialiserede institutioner nok er nogle af de sidste, man tænker på. Men der skal altså være forskel.

Hvorfor vil Venstre ikke vise den tillid til kommunerne, at de selv kan vælge, hvornår de skal hjemtage, ligesom på det andet område?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Nu har det været interessant i hele udvalgsbehandlingen og i det forhandlingsforløb, der i øvrigt har været, at man hele tiden fra undervisningsrådets side har henvist til alle de gode tiltag, der har været på L 38 på socialområdet, som man jo så endte med heller ikke at kunne støtte.

Jeg må bare konstatere, at det, vi gør på uddannelsesområdet, finder jeg fuldt ansvarligt. Jeg finder også, at kommunerne med den samarbejdsmodel, der nu er lagt op til, kan løse opgaven.

Så kan man spørge, om det skal være frivilligt eller ej. Det er jo op til en politisk vurdering. Her har vi truffet det valg, at vi ønsker én indgang, at vi ønsker, at det er kommunerne, der har det fulde ansvar. Vi ønsker ikke længere den meget brogede model med det delte ansvar på både det ene og på det andet område. Netop hvad angår den vidtgående specialundervisning, har vi fundet, at det er fuldt forsvarligt.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Tina Nedergaard sagde, at det er en politisk beslutning, at man ikke giver en mulighed for, at kommunerne kan vente med at overtage institutionerne, til de er klar til det, og til, at man f.eks. har sikret, at der er den faglige viden og ekspertise ude i kommunerne.

Men jeg forstod ikke begrundelsen for, hvorfor man så politisk havde besluttet fra Venstres side, at man ikke ville lade kommunerne have muligheden for at vente med at overtage institutionerne, til de syntes, de var klar. Den måde, vi

har gjort det på igennem de sidste 30 år, når vi har flyttet ting ud til kommunerne, er jo, at vi har gjort det, i takt med at der var en vurdering af, at kommunerne var klar til det.

Derfor vil jeg gerne høre, hvad det er, der får Venstre til at synes, at kommunerne midt i, at de skal overtage en masse andre områder, midt i, at vi skal have en økonomi på plads, som ingen aner hvordan kommer til at se ud, så også skal overtage de her institutioner med nogle grupper, som virkelig er afhængige af, at der er et ordentligt tilbud.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Nu er det sådan, at jeg i hvert fald ikke fra KL's side har hørt, at der skulle være kommuner, der ikke var interesseret i at gå ind og løfte den her opgave. Frivilligheden er jo kun interessant i det øjeblik, man virkelig ønsker at benytte sig af den.

Men det, der er hovedpointen her, er, at der ligger en erfaring i kommunerne, som gør, at de bør være beredte, når vi når frem til målpunktet, til at kunne overtage institutionerne. Der, hvor vandene jo skilles, også i det danske Folketing, er, at vi grundlæggende mener, at det er sundt og fornuftigt, at det samlede ansvar overgår til kommunerne, herunder ansvaret for institutionerne.

Så kan man diskutere, i hvilken hast det skal ske, men vi har fundet det relevant, at det sker i fælles takt med henblik på at få indgået et tidligt samarbejde mellem de kommuner, der i årene fremover skal samarbejde om at skabe plads til hinandens elever, for så vidt det er det, de ønsker.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er til fru Tina Nedergaards sidste bemærkning om, at kommunerne skal skabe plads til hinandens elever, hvis det er det, de ønsker. Problemet er jo, at der skal være plads til de her elever. De skal have et sted, hvor de kan få det tilbud, de har brug for, og det, som mange forældre og en del af os her også er meget nervøse for, er jo: Hvordan kan vi være sikre på, at der er de pladser?

Når tingene gøres til et marked, hvor man skal købe og sælge pladser, risikerer vi, at der ikke er de pladser, der er brug for, og at man så laver dårligere tilbud, som fru Anne Bastrup var inde på, fordi det er billigere for kommuner-

ne, eller at man bliver nødt til at lukke nogle tilbud, fordi der ikke er nok, der køber pladserne.

Der kan ske mange andre ting, når der ikke er nogen, der har det samlede ansvar for, at der er de tilbud, som er nødvendige, til dem, der har allermest brug for dem. Det er jo det, der er problemet ved, at man fordeler det ud på 98 kommuner, uden at man sikrer en ordentlig finansiering, uden at man sikrer, at ekspertisen også er til stede. Det er der, nervøsiteten ligger.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Den der med økonomien sniger sig jo alligevel ind næsten hver gang: Hvad nu, hvis kommunen ikke ønsker at stille pladser til rådighed, fordi den kan finde en billigere løsning andetsteds?

KL 21.25

Men situationen er jo den, at kommunerne allerede i dag er den primære finansieringskilde til hele det her område. Når jeg henviser til, at kommunerne har muligheden, hvis kommunerne ønsker at stille pladser til rådighed for hinanden, er det jo, fordi det fremover vil være frivilligt, om de gør det. Men vores forventning er klart, at de vil gøre det. Og hvorfor så det?

I tråd med fru Line Barfods indvendinger vil det jo netop være således, at jo større en institution der er i en sammenhæng, hvor der er et specialtilbud til en lille gruppe af elever, desto bedre og mere grundlæggende er der mulighed for, at man kan løfte opgaverne. Derfor har vi ikke nogen forventning om, at institutionerne splittes som atomer, fordi man overfører området til en anden myndigheds- og finansieringsmyndighed, dvs. udelukkende kommunerne.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg ved ikke rigtig, hvor jeg skal ende og begynde. Efter fru Tina Nedergaards svar er der sådan set ret mange ting, man kunne gribe fat i.

En af de ting, som jeg undrer mig over, er, hvad der er det sunde i modellen. Ordføreren henviser til, at det her er en sund model, som man finder fuldt ansvarlig, og det skyldes, at der flere gange henvises til en samarbejdsmodel. Hvad er det for en samarbejdsmodel? Der er, så vidt jeg kan se, lige præcis ingen samarbejdsmodel. Det var faktisk derfor, vi gik fra hinanden. Der var ikke nogen vilje til at give et indhold til den forpligtelse, som der er kommunerne imellem.

Noget andet, som må undre, når man ser ud over området, er, hvorfor det er vigtigt, at der en fast takst på de ting, som skal håndteres af regionerne, fordi det er landsdelsdækkende eller landsdækkende, mens der skal være fri prissætning på det, kommunerne kommer til at drive, selv om mange af de tilbud, kommunerne kommer til at drive, vil være lige så landsdelsdækkende som de andre ting, f.eks. de skoler for autister, der kræver måske 100.000 borgere som underlag. Hvorfor skal der være fri prissætning på det, når der skal være statsregulerede priser på tilbud til blinde? Det er simpelt hen næsten ikke til at begribe, hvordan det kan være en fuldt forsvarlig og sund samarbejdsmodel.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jamen det er det jo. Vi har bare åbenbart så ganske forskellige erfaringer med kommunerne med hensyn til, hvordan de griber tingene an. Kommunerne samarbejder i vidt omfang i dag, uden at de bliver pålagt det fra centralt hold. Det er jo ikke sådan, at når der er indgået f.eks. et skattesamarbejde i et lokalområde, så er det, fordi man fra Folketingets side har pålagt dem at samarbejde. Nej, så er det, fordi de har fundet ud af, at der sådan set er nogle opgaver, de sagtens kan løse i fællesskab, således også med den vidtgående specialundervisning for de særlige grupper af unge, som har et særligt behov.

Vi anerkender fuldt ud i Venstre, at der er unge mennesker og børn, som har brug for noget, som ligger langt uden for den ordinære folkeskoles tilbud. I dette felt, hvor disse unge mennesker, børn og forældre befinder sig, har vi en stærk tiltro til, at når udviklingsrådene følger op via de årlige redegørelser, vil vi kunne se, at kommunerne løfter den her opgave tilfredsstillende. Hvert år skal kommunerne jo i deres rammeaftaler melde ud om, hvad der er deres forventning og behov.

Jeg har ikke samme skepsis over for modellen som fru Margrethe Vestager.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Uanset hvad man tror eller ikke tror, er problemet jo, at der ikke er nogen model at tro på. Det kan godt være, at kommunerne kan redegøre for, hvad de vil, og det kan godt være, at der er et råd, som i øvrigt forsvinder i 2010, som kan overvåge det, men der er ikke nogen forpligten-

de ramme, inden for hvilken man skal se hinanden i øjnene og sige: Hvis du gør det, så gør jeg det, og jeg sørger for, at den faglige udvikling dér er sådan, at hvis der opstår behov for at undervise den type af børn med netop dette handicap, så står vi til rådighed for hinanden, så vi kan levere den høje kvalitet. Den samarbejdsmodel er der ikke.

Det er kommunerne, der handler på egen hånd med de institutioner, de har fået, pr. en fastsat dato, uanset om de vil have dem eller ej. Så må samarbejdet fungere efter den model, de har fra deres renovationssamarbejde, den model, de har efter deres skattesamarbejde, den model, de har efter deres forbrændingsanlægssamarbejde, eller hvad det nu kan være. Måske kan vi endda være så heldige, at nogle kommuner, forhåbentlig mange, vil bruge den model, som de har efter samarbejdsmodellen og rammeaftalerne på det sociale område, men der er ingen samarbejdsmodel her.

Kl. 21.30

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Man kan jo altid diskutere, hvor meget der er tro, hvor meget der er opfattelse, og hvor meget der er erfaring.

Jeg anvendte ordet tro, og det vil jeg egentlig godt fastholde, for det er jo således, at når man laver ændringer i et politisk system, så vil det bero på nogle erfaringer, som man kan udmønte i en tro på, at det vil lykkes, fordi man kender aktørerne.

Kommunerne har hidtil bevist inden for den del af den vidtgående specialundervisning, som de har overtaget siden år 2000, at de faktisk magter at løfte en særdeles stor opgave. De har på en lang række områder bevist, at de formår at samarbejde, uden at vi pålægger det centralt.

Derudover vil jeg tilføje, at det godt kan være, at kommunerne ikke er tvunget til at se hinanden i øjnene, men kommunerne er jo tvunget til se forældrene i øjnene, og alene det gør jo, at kommunerne har en fælles interesse i at skabe nogle fælles og gode tilbud, som kan benyttes af børn, unge og voksne med særlige behov.

Men jeg vil gerne konstatere endnu en gang, at det jo ikke er sådan, at vi ønsker at lade noget som helst flyde eller falde ned. Vi ønsker at følge området tæt, hvilket ministeren jo også har tilkendegivet gentagne gange at han også vil gøre.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg synes ikke, jeg kender undervisningsministeren som argumentresistent. Derfor hører jeg i hvert fald til dem, der har et eller andet håb om, at den her debat ikke kun er ud i den blå luft, men måske til overvejelse også hos undervisningsministeren.

Her bliver kommunerne jo pålagt, her bliver kommunerne jo tvunget til at drive nogle institutioner ikke for deres egne borgere, men for en hel regions borgere, fordi nogle bygninger på et eller andet tilfældigt tidspunkt er besluttet placeret på en grund, der er beliggende i de kommuner.

Kan fru Tina Nedergaard ikke forklare, hvorfor det er klogt, og hvorfor man mener, det er nødvendigt med den slags midler lovgivningsmæssigt at pålægge kommunerne at drive nogle institutioner, som risikerer at påføre dem ganske store udgifter, der ikke har med deres egne borgere at gøre?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Nu har hr. Ole Stavad jo af gode grunde ikke haft mulighed for at overvære udvalgsbehandlingen, da hr. Ole Stavad ikke har plads i Uddannelsesudvalget. Jeg vil bare sige, at det er lidt pudsigt, det er næsten den modsatte påstand, der ligesom har været fremført adskillige gange, nemlig at kommunerne skulle ønske for alt i verden at beholde deres elever hjemme for at skabe deres eget tilbud og bestemt ikke dele med andre eller sende dem over i andre kommuner, der kunne ske at have en institution.

Jeg har ikke oplevet, at kommunernes forning, KL, på nogen måde har gjort indsigelse mod, at de bliver påtvunget disse institutioner. Faktisk er det min klare oplevelse, at situationen er den, at kommunerne generelt er meget positivt indstillet over for at overtage denne her opgave, som de jo oven i købet også mener at de hæderligt og redeligt vil kunne løse.

Det er jo helt i orden, at man kritiserer lovfor-slag, javel, men det, der jo er allermest interessant, er, at man ikke forholder sig til, at situationen i dag for mange forældre og børn er utålelig på grund af det delte myndighedsansvar.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Fru Tina Nedergaard blander tingene sammen. Det, vi taler om her, det, jeg spurgte om, og det,

jeg også har hørt de fleste ordførere spørge om, har ikke været myndighedsansvaret. Det har været ansvaret for at drive de pågældende institutioner og det ansvar, der følger med der.

Det er rigtigt, at jeg ikke sidder i udvalget, men jeg overværede det samråd, fordi også Kommunaludvalget var inviteret, hvor vi havde både undervisningsministeren, socialministeren og indenrigsministeren med. Vi fik ingen svar på, hvorfor man her har valgt en fuldstændig anden model, nemlig en tvangsmodel fra dag et i forhold til kommunerne, hvor man på det sociale område trods alt har givet kommunerne en mulighed for at vælge, om og hvornår de i givet fald følte sig parat til at overtage de pågældende institutioner.

Kan fru Tina Nedergaard give en forklaring på, hvorfor man har valgt en så forskellig model for den helt samme problemstilling og helt samme kategori af mennesker?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg vil såmænd bare nøjes med at redegøre for, hvorfor vi gør, som vi gør, og stemmer for det lovforslag, vi behandler her på uddannelsesområdet.

KL 21.35

Det er altså til hr. Ole Stavad og de øvrige ordførere, som har været oppe og markere for en kort bemærkning: Jeg har ikke mødt en eneste kommune, som er bekymret over, at de skal overtage en institution. Jeg har mødt det modsatte synspunkt, og det var det, jeg prøvede at forholde mig til i min ordførertale, nemlig at man fælles skal løfte nogle opgaver.

Der er jo ikke nogen anledning til at tro, at fra den ene dag til den anden vil kommunerne trække alle deres børn og elever hjem fra nogle institutioner, fordi de overgår til kommunalt regi. Hvad er det, der skulle gøre, at når man flytter en institution fra amt til kommune, for der sker jo ikke nogen andre ændringer, end at ansvaret flyttes, skulle de omkringliggende kommuners reaktion så være, at de trækker alle deres børn og elever hjem? Det er jo ikke en naturlig reaktion, hvis man i øvrigt er glad for det tilbud, der er etableret. Det vil sige, at kommunerne alt andet lige skulle kunne drive det lige så kompetent og lige så godt som de nuværende amter.

Formanden:

Tak til fru Tina Nedergaard. Så går vi videre i ordførerrækken. Hr. Carsten Hansen.

Carsten Hansen (S):

Jeg må indrømme, at jeg er dybt bekymret over den, ja, undskyld udtrykket, næsten ulidelige lethed, jeg hører de borgerlige partier tager den her opgave med. Det handler om 95.000 voksne mennesker, der har et helt særligt behov for specialundervisning. Det handler om 4.400 børn ifølge Undervisningsministeriets egen opgørelse, som virkelig er ramt af nogle særlige former for handicap, der gør, at de har brug for en helt særlig undervisning og en helt særlig social indsats. Jeg var fristet til at sige, som min gamle far altid sagde til mig, når han spurgte mig om et eller andet, og jeg svarede, jeg tror det er sådan og sådan: Her skal du ikke tro min ven, det kan du gøre henne i kirken, her skal du vide.

Jeg er fristet til at spørge de borgerlige partier, om vi ikke skulle bygge det her på noget eksakt viden frem for bare tro. Det er frygtindgydende at høre Venstres ordfører, og jeg vil også tro de øvrige borgerlige partiers ordførere, sige, at de håber, at når de kaster 4.400 unge mennesker op og kun sikrer en offentlig finansiering og en objektiv finansiering for de 400 af dem, altså 10 pct., at man selv finder en model til at finansiere de her ekstremt dyre pladser. Vi snakker jo om elever, hvoraf nogle koster flere millioner kroner om året. Vi snakker om elever, som koster ganske, ganske mange penge, når man kobler det sociale felt til. Så har vi i øvrigt den voldsomme forskel fra socialområdet, L 38, til L 108. Vi har endnu ikke i dag fået en begrundelse for, hvorfor det skal være forskelligt. Vi taler om den samme gruppe unge mennesker.

Vi har jo undervejs faktisk haft ganske mange forhandlinger. Jeg har været heldig eller uheldig at deltage i samtliga de forhandlinger, der har været på undervisningsområdet, siden vi startede hele det her show omkring en strukturreform. Jeg vil godt sige, at vi hver gang er gået ind i det især på de områder her med den klare holdning, at vi skulle skabe det bedst mulige for disse grupper. Vi er gået et par gange, og her sidste gang måtte vi erkende, at der lå en aftale med Dansk Folkeparti, at der var en ramme, og at vi ikke kunne få flyttet nok på rammen.

Jeg vil godt sige, at der er skabt nogle ganske små fremskridt på nogle instrumenter, kommunerne kan benytte. Men læg mærke til, at det er »kan« i alle ændringsforslagene. Der er ikke no-

get »skal« i forhold til de 4.400 børn og unge. Der er ingen analysedel, der skal færdiggøres for de 95.000 voksne. Det gør man bagefter. Det er altså en bagvendt øvelse, man foretager.

Vi havde ved førstebehandlingen diskussionen om det trafikskadede barn. Hvordan skal et underlag på 80.000 mennesker i en ny kommune, hvor der er fem hårdt afasirante børn eller unge om året, sikre en objektiv sagsbehandling på det her område? Hvordan sikrer vi, at der kommer en ordentlig udredning? Hvordan sikrer vi, at fagligheden er til stede til at foretage denne udredning? Vi har diskuteret den nye Aabenraa Kommune, som vil have en to-tre tilfælde af det her om året. Hvordan sikrer vi retssikkerheden for de her forældre? Ja, der bliver mere klageadgang, siger man. Man kan ikke som forældre til et barn vente på, at der kan risikere at gå både 2 og 3 og 4 og 5 måneder, før barnet kan få den bedst mulige undersøgelse.

KL 21.40

Jeg vil godt sige, at vi er meget nervøse for, at det her er en følgevirkning af en i øvrigt på nogle områder, det geografiske, lidt større kommuner osv., fornuftig reform. Men her har man skullet finde nogle løsninger, fordi det hører med. Vi forstår ikke, at man ikke har villet give de her meget specialiserede opgaver til regionerne og har sikret den objektive finansiering.

I øvrigt kunne man have fået vores tilsagn til en glidende decentralisering, hvis man havde gjort det på en fornuftig vis der, hvor det var nødvendigt, der, hvor der var mulighed for det, og der, hvor vi kunne se fornuften i det. Det har vi tilbudt regeringen også undervejs i forhandlingerne, vi har ikke kunnet flytte på det.

Vi har derudover set, at VISO-delen, der er en nyskabelse, som vi anerkender og tror kan være brugbar, får forældrene kun lejlighed til i meget specialiserede og særlige tilfælde at trække på. Hvad er det? Vi har ikke kunnet få det at vide undervejs. Hvorfor ikke give VISO-delen mulighed for, at de her forældre kan trække på den, lige så vel som man kan lade institutionerne foretage den udredning af de meget specialiserede tilfælde?

Jeg har ikke tiltrøst til, at min kommune, Odense Kommune, der jo hverken bliver større eller mindre, men blot får tilført en ny række opgaver, kan løse de her opgaver. Hvorfor har jeg ikke det? Ja, for et par år siden modtog man et hjerneskadecenter for Fyns Amt. Det måtte man give tilbage efter 2 år, for man erkendte, at man ikke magtede opgaven.

Vi har set, at på et center, der drives af Ejby-skolen i Odense, for § 20, stk. 2.-børn, og det er jo en anden betegnelse for de børn, som har brug for en meget specialiseret undervisning, skærer man nu 11 lærere væk ud af forholdsvist få lærere og siger, man kan give den samme undervisning. Ergo har amterne brugt for mange penge og givet for god en undervisning, eller også er det bare, fordi pengene skal spares, når det nu går til kommunerne. De hjemtager nemlig i øjeblikket i forventning om, at de selvfølgelig skal drive institution senere. Det er den slags ting, som gør, at vi er dybt, dybt skeptiske over for det, som ligger.

Jeg må også sige, at til visiteringsdelen, VISO-delen, som vi troede kunne blive et godt redskab, siger samtlige handicapgrupper, at den skal splittes mere op i søjler. Der er meget forskel på, om det er autister, blinde, døvblinde osv., vi har med at gøre.

Derudover kan man sige, det er rigtigt, at regeringen har givet lidt flere beføjelser til VISO-delen, men spørgsmålet er, om man har udvidet økonomien i forhold til de opgaver, der er, altså om VISO i øvrigt har den kapacitet, der skal til.

Vi er bekymrede for økonomien, vi er bekymrede for fagligheden, vi er bekymrede for, om man kan skaffe den fornødne kapacitet. Hvis bare en enkelt kommune eller to melder fra til den institution, der ligger i en tilfældig kommune, hvordan sikrer vi os så, at der er den fornødne bufferkapacitet? Hvordan går det, når man spreder de ganske få medarbejdere, som sidder i amterne i dag, ud på 98 kommuner? Hvordan går det med genoptræningen på specialundervisningsområdet af de der 10.000 afasiramte? Hvordan går det med de børn, der bliver trafikskadet? Det er vi dybt, dybt bekymrede for.

Så siger man, at der kommer et udviklingsråd. Ja, det gælder i 4 år, venner, i 4 år kommer der et udviklingsråd, og så bliver det nedlagt. Det skal give en årlig redegørelse, og så tror man på, at en redegørelse flytter verden. Ministeren får ikke engang bemyndigelse til det.

Så er det for os helt uforståeligt, at man siger i det lovforslag, vi behandlede før, nemlig nr. L 106, at samtlige ungdomsuddannelser skal gøres taxameterfinansierede, og i øvrigt skal staten have ansvaret for det.

Men det område, som måske er det allersværeste at håndtere, nemlig det område for udviklingshæmmede, som amterne hidtil har haft ansvaret for, jeg anerkender med skiftende succes og forskellig succes fra amt til amt, gør man sø-

reme kommuneafhængigt. Jeg forstår ikke, at man ikke her har taget konsekvensen og sagt, at disse unge mennesker selvfølgelig skal have et ordentligt uddannelsesstilbud ligesom alle mulige andre unge mennesker.

Til sidst vil jeg sige, at vi har indkaldt undervisningsministeren i samråd i morgen om spørgsmål 69 til det her. Det er spørgsmålet, om vi kan give VUC-centrene bemyndigelsen til at godkende aftaler med de øvrige undervisningsinstitutioner på FVU-indsatsen, altså den forberedende voksenuddannelse.

Jeg vil godt sige herfra, at det virker underligt, at man giver en af de største udbydere på området bemyndigelse til at udstede tilladelser til andre områder. En minister er inhabil, fordi vedkommende har udtalt sig om Bilkasagen på sit eget område, men her sætter man søreme ræven til at vogte gæs. Altså, den største udbyder på den forberedende voksenuddannelse skal godkende, om andre kan få udbudsgodkendelserne. Det virker fuldstændig malplaceret.

Kl. 21.45

Vi har fået nogle meget tvetydige svar fra ministeren om, at han måske kan gribe ind, og at han ikke kan gribe ind, og at han ikke vil have den bemyndigelse osv. Jeg forstår ikke, hvorfor man ikke tager den bemyndigelse, ligesom vi har fået det på gymnasieområdet, og jeg håber, at her sejrer fornuften.

Derudover må jeg blot sige, at vi har ½ million mennesker, der har behov for at få den her forberedende voksenuddannelse. Det er et demokratisk problem, det er et problem for den enkelte i forhold til børn og læse- og stavevan-skeligheder.

Lad os da udnytte de chancer, vi har for at udvide kapaciteten via folkeoplysning, nemlig på vores arbejdspladser, via aftenskoleundervisning osv.; det er i øvrigt den mest succesrige del af det i de senere år. Derfor forstår vi ikke, at det skal spises af med en høringsret i et uddannelsesudvalg. Lad os da få flyttet det, det er der da i hvert fald en mulighed for.

Og så vil jeg sige, at vi stemmer for alle de forbedringer, der kan være i det her. Vi stemmer for alle ændringsforslag minus nr. 18, tror jeg, det er, resten stemmer vi for. Men vi stemmer imod det samlede lovforslag, fordi den ramme, man har aftalt med Dansk Folkeparti, er for snæver, den er for dårlig, den sikrer ikke fagligheden, kapaciteten og økonomien. Man kaster stort set hele specialundervisningsområdet op i luften og håber på, at det lander på benene igen.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg tror, der er behov for at rette en lille misforståelse, for når man hører Socialdemokraternes ordførers indlæg her, lyder det, som om situationen inden for specialundervisningen i dag og den vidtgående specialundervisning er helt perfekt. Alting er problemfrit i dag, og alting går utrolig godt.

Jeg vil gerne spørge, om hr. Carsten Hansen ikke vil bekræfte, at sådan er situationen slet ikke. Der er rent faktisk temmelig store problemer i dag, hvor familier oplever, at de er katebald mellem forskellige myndigheder, nemlig kommunerne og amterne, netop fordi der i dag er et delt myndighedsansvar.

Der har Evalueringsinstituttet i år 2003 netop været inde og pege på, at der er behov for, at vi samler myndighedsansvaret. Det er det, vi lægger op til nu. Vi samler myndighedsansvaret i kommunerne, så det er kommunerne, der fremover vil have det fulde finansieringsansvar. Det er jo en klar anbefaling, der kom i 2003, og det er den, vi følger nu.

Der vil jeg gerne høre fra Socialdemokraterne: Hvori ligger garantien for, at alting vil være helt fantastisk, hvis vi i stedet for at lægge ansvaret i kommunerne ville lægge det i regionerne og foretage objektiv finansiering? Det har man i dag, men det er jo ikke ideelt, som man har det i dag. Er det det, Socialdemokraterne ønsker at føre videre?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

For det første er det rigtigt, at man anbefaler et udelst myndighedsansvar, men der er ingen, der siger, at det skal ligge i kommunerne. Jeg erindrerr ikke den evaluering, der siger, at man skal sprede det fra 14 amter til 98 kommuner. Fru Carina Christensen kan måske i det næste spørgsmål redegøre for, om jeg har ret i det.

For det andet må vi i forhold til finansieringsdelen sige, at det er så usikkert, når vi snakker børn, at det faktisk er 90 pct. af børnene. Vi har ingen sikkerhed for, at der er den fornødne faglighed til stede. Jeg ved ikke, om fru Carina Christensen kan give mig nogen garantier herfor.

I øvrigt må jeg sige, at det er underligt at se, at regeringen vil foretage en analyse for de 95.000 voksne, der får specialundervisning via amterne i dag, efter at man har påbudt kommunerne at overtage samtlige institutioner.

Så er der hele problematikken om genoptræningsdelen, hvor det jo har været amterne, der har stået for både sygehusbehandlingen og genoptræningsdelen. Jeg har selv et familiemedlem, der har været ramt af afasi, hvor der foregik en meget flot helhedsorienteret indsats. I dag bliver det nu splittet op på to myndigheder. Det er da en fordeling af myndighedsansvaret, som ikke er hensigtsmæssig, hvor den ene bare kan foreskrive en behandling, og den anden skal følge den; muligvis, hvis der er kapacitet til det.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg kan forstå, at vi egentlig er så langt, at Socialdemokraterne deler vores opfattelse af, at der er behov for, at vi får samlet det her myndighedsansvar.

Vi mener så, at det bedste sted at samle det er i kommunerne. Det har Evalueringsinstituttet peget på, og vi følger den klare anbefaling, der er kommet fra dem i år 2003.

Socialdemokraterne mener så, at det rigtige sted at placere det er i regionerne. Så hører jeg også Socialdemokraternes ordfører beskyldte os for, at vi står heroppe og siger, at vi tror på, at det er det rigtige, vi gør, og at vi håber, at det er det bedste, vi gør, og at vi løbende vil følge udviklingen nøje og rette ind, hvis kommunerne ikke lever op til det ansvar, vi nu giver dem.

Men det lyder nærmest på Socialdemokraternes ordfører, som om Socialdemokraterne, hvis vi lægger det her ansvar i regionerne, kan garantere, at der ikke vil være problemer på det her område, at der vil være fred og ro over det hele, og at der vil være alle de pladser, der er brug for, altså en helt anden garanti end den, vi rent faktisk har i dag, hvor der netop er store problemer på området.

Jeg vil gerne have Socialdemokraternes ordfører til at uddybe denne garanti for, at regionerne vil være meget bedre til at løfte opgaven.

Kl. 21.50

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Fra fru Carina Christensens egen verden, den fynske verden, kan jeg fremhæve det eksempel med Hjerneskadecenteret, som Odense Kommune hjemtog fra amtet. Man havde det i ca. 2 år, så måtte man give det tilbage igen, for man havde ikke den fornødne videnkapacitet til at klare de her mennesker med hjerneskade og genoptræ-

ning og undervisning af dem. Det er jo et eksempel fra den fynske verden.

Må jeg så ikke bare sige, at vi er voldsomt optagede af, at man sikrer en objektiv finansiering. Det kunne man også gøre med ét myndighedsansvar i regionen. Og når vi har peget på regionerne, er det, fordi gentagne grupper, der har været hos os i Uddannelsesudvalget, har peget på, at selv kommuner med op til 80.000 indbyggere jo ikke har et befolkningsunderlag, der betyder, at man kan fremskaffe den fornødne kapacitet med f.eks. fem autister.

I Aabenraa Kommune vil man måske som sagsbehandler møde en autist en gang hvert tredje, fjerde år. Hvordan sikrer man en ordentlig udredning, et ordentligt tilbud, med så få eksperter til at behandle lige præcis det område? Det har alle de her grupper peget på, og alle siger, at man ikke har lyttet til dem i høringsvarene.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg må jo tilslutte mig fru Carina Christensens overraskelse over, at man synes, at situationen i dag er så perfekt for disse grupper af unge og børn, som det fremgår af hr. Carsten Hansens indlæg.

Jeg vil gerne spørge hr. Carsten Hansen: Når nu man finder, at det regionale/det amtslige niveau vil være så meget bedre til at løse opgaven på den vidtgående specialundervisning end kommunerne, hvorfor var det så, at man i 2000, netop da Socialdemokraterne selv var i regering, valgte at flytte en meget stor del af ansvaret for den vidtgående specialundervisning til kommunerne?

Kan hr. Carsten Hansen ikke også forklare, hvorfor der er amter, der i dag har overladt denne opgave netop til kommunerne i fuld tiltro til, at kommunerne kan løse opgaven på fuldt ansvarlig vis?

Det er meget interessant at høre hr. Carsten Hansens svar på disse to spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Når man har gjort sig klart, hvad det er for tal, vi her taler om, er det sådan, at kommunerne, så vidt jeg husker, i dag faktisk driver 55 pct. af den vidtgående specialundervisning.

Den decentralisering har vi været enige i, den har vi givet tilslutning til i samtlige forhandlinger. Jeg har vist deltaget i alle dem, der har væ-

ret. Men der, hvor vi er nervøse, er i forbindelse med de 4.400 børn med meget vidtgående handicap, der, som vi siger, kan ende med at koste en bondegård eller spidsen af en jetjager eller mere, fordi de har så udpræget et behov for at få en helt særlig tilrettelagt undervisning og nogle helt særlige behov, der skal opfyldes i forhold til det materielle osv. Der forstår vi ikke, at man kun sikrer en finansiering for de 10 pct. af dem.

Vi havde under førstebehandlingen eksempler på to skoler, der ligger ved siden af hinanden og driver nøjagtig den samme form for skole. Den ene bliver lands-landsdelscenter, og den anden bliver det ikke. Vi har ikke kunnet finde ud af begrundelserne for det, men det er nok, fordi man selv har handlet det af i porten med Dansk Folkeparti, hvilke 10 centre, der skulle være landsdelscentre og lands-landsdækkende. Lad os da få det på bordet.

Jeg kan ikke forstå, at den her debat udelukkende kommer til at handle om for eller imod. Lad os da tage de menneskers behov alvorligt i stedet for.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg finder ikke overhovedet, at jeg fik svar på mine spørgsmål, så jeg stiller dem lige igen.

Punkt 1: Hvorfor var det sådan, at Socialdemokraterne ønskede at flytte en større del af den vidtgående specialundervisning til kommunerne, når man hos Socialdemokraterne finder, at kommunerne er uegnede til denne opgave?

Punkt 2: Hvordan forklarer hr. Carsten Hansen, at man i en række af amterne har overladt opgaven til kommunerne under hensyntagen til, at kommunerne måske netop er de bedste til at løse den her opgave?

Og vil hr. Carsten Hansen så ikke også bekræfte, at der med dette lovforslags vedtagelse også bliver en udvidet klageadgang, som netop vil kunne støtte de grupper, der i dag kommer i klemme uden at have udvidet klageadgang?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg vil ikke påstå, at jeg taler for døve øren, men alligevel: Vi har hele tiden været tilhængere af, at kommunerne fik en større del af specialundervisningen, også den vidtgående specialundervisning.

Vi er dog bekymrede for de børn med et vidtgående handicap. Jeg prøver at tale meget tydeligt, for det gik ikke ind første gang. Det er afgø-

rende vigtigt, synes vi, at vi sikrer en objektiv finansiering, der sikrer tompladser, der sætter ekspertisen. Vi går fra 14 amter til 98 kommuner. Der spreder vi ekspertisen ud, og vi laver et system, hvor man tror på, at det virker. Min gamle far sagde: Det her skal du ikke tro, det skal du vide. Derfor kan jeg ikke forstå, man bare tror, at det virker.

Vi er med på det. Jeg vil godt sige, at det ikke fungerer optimalt i alle amter i dag, men vi tror søreme, og vi ved, at det vil blive meget værre, når vi spreder ekspertisen i forhold til finansiering, visitering og den faglige indsats til 98 kommuner.

Kl. 21.55

Formanden:

Så går vi videre i ordførerrækken. Fru Louise Frevert.

Louise Frevert (DF):

Der er blevet sagt mange glimrende ting af Venstres ordfører heroppefra, og det, som det står og falder med i denne diskussion, er i princippet, det ved vi jo godt, et ideologisk forhold til tingene.

Vi havde som udgangspunkt den holdning, at Dansk Folkeparti i virkeligheden slet ikke ville have regionerne. Det foreslog vi så i håb om, at vi kunne få de andre partier med os. Det fik vi ikke! Ergo er vi selvfølgelig tilfredse med den løsning, der så er kommet på nuværende tidspunkt.

Vi har de fem regioner, og i det her tilfælde synes jeg faktisk, at man har løst opgaven fantastisk, også i forhold til de ønsker, som specielt Socialdemokraterne og De Radikale havde under forhandlingerne på vores område. Når man nu oven i købet ser, hvordan ændringsforslagene er blevet lavet, kan jeg ikke forstå, hvorfor man ikke kan stemme for det her, idet der jo er alle de tiltag, som faktisk var ønskværdige fra oppositionens side.

Vi er meget fortrøstningsfulde, for det, som vi mener er det fulde ansvar over for borgerne, er nemlig, at der er én indgang, og den ene indgang er lige nøjagtig den, vi har skabt ved en etablering af VISO. Det er noget helt nyt. Jeg har stor fortrøstning til, at det kommer til at fungere, for der har man nemlig den mulighed for visitation, som man ikke har haft tidligere.

Derfor tror jeg, at man ved pludselig at have det her uafhængighedsorgan som VISO, der kan rådgive borgerne, altså vil kunne få en anden

samling på tingene, samtidig med at vi bliver nødt til at se i øjnene, at det her område selvfølgelig er et meget følsomt område. Hele diskussionen drejer sig om specialundervisningsområdet og området for vidtgående specialundervisning.

Det er en følsom gruppe, vi taler om. Det er nogle følsomme forældre, der har nogle børn, som selvfølgelig skal have den optimale behandling. Men skal vi ikke også være enige om, at det er 1,4 pct. af de børn, som er i folkeskolen, og på nuværende tidspunkt får 0,7 pct. af børnene i forvejen undervisning i kommunerne.

Vi bevarer jo en hel del af de lands- og landsdelsdækkende institutioner, som der er på nuværende tidspunkt. Så jeg kunne godt tænke mig at høre helt konkret, hvor mange det egentlig drejer sig om. Man kan så sige, at det ikke er særlig forsvarligt, hvis bare et eller to børn ikke får varetaget deres tarv og deres undervisning på korrekt vis.

Det medgiver jeg, og derfor vil jeg holde et vågent øje med, at man hvert år får mulighed for en tilbagerapportering, så man kan se, om der nu bliver holdt øje med situationen derude, som der skal. Vi har nemlig også sammen med det en 4-årig periode til at få implementeret hele den her lovgivning.

Jeg må altså ærligt indrømme, at jeg ikke kan se de store problemer, men det er også ideologi, og det er holdninger. Jeg synes, at argumenterne har været plausible. Jeg synes ligeledes, at de ændringsforslag, der nu er kommet i lovforslaget, er fuldstændig plausible, så derfor er jeg fortrøstningsfuld på området inden for der her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Der var vi nær stødt sammen. (*Munterhed*). Jeg ville ikke rive fru Louise Frevert ned fra talerstolen, men sådan er vores arbejdsgang nu engang herinde.

Jeg anerkender, at der selvfølgelig i de forhandlinger, vi har haft, er sket nogle små fremskridt i form af nogle muligheder, kommunerne kan benytte sig af. Men jeg kan ikke forstå, hvorfor man ikke med den tilgang, som jeg egentlig opfatter at fru Louise Frevert og Dansk Folkeparti har til det her område, i det mindste har sikret en objektiv finansiering.

Vi kan altid diskutere, hvor meget man skal lægge ud i kommunerne, men hvorfor har man ikke sikret, at der er en objektiv finansiering, så

vi undgår hele den diskussion om, hvorvidt der nu er plads til tomgang, hvordan vi sikrer eksperterne, og hvordan udviklingshjælpen er?

Så bare det ene spørgsmål: Hvorfor kun 4 år til udviklingsrådet på det her område? Måske lige endnu et spørgsmål oveni: Hvorfor skal der være den store forskel på socialområdet og specialundervisningsområdet? Vi taler om 0,7 pct. for børnenes vedkommende og vel om halvdelen af de 95.000 voksne. Hvorfor skal der være den voldsomme forskel på den afasirante og det hjerneskadede barn?

Kl. 22.00

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

For at starte med det sidste spørgsmål:

Det er to forskellige lovgivninger, og når vi taler om serviceloven, så er det et spørgsmål om, hvorvidt man løbende kan forandre tingenes tilstand. Det kan man ikke med den anden lovgivning, så derfor er det et spørgsmål om at beslutte sig.

Til det andet spørgsmål vil jeg nok sige, at der ikke har været nogen intention på noget tidspunkt om, at det her skulle være et besparelsesforslag. Så nøgternt vil jeg sige det: Der bliver ikke taget noget som helst af rammen. Der bliver givet de penge til området, som der hele tiden har været intentioner om at give, så der er ikke nogen besparelser i det, netop derved at vi har lagt ind i ændringsforslaget, at kommunerne er forpligtede til at udbyde denne her undervisning.

Jeg er helt sikker på, at kommunerne udmærket kan finde ud af det på tværs af kommunegrænser i enkelte tilfælde, hvor det ikke har været muligt for dem at opfylde den forpligtelse, de har til at kunne udbyde den pågældende undervisningsgren. Det kan de gøre i dag.

Ja, jeg tror, det var det.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Prøv at lade os være meget konkrete: Vi har fem institutioner for autister med meget vidtgående autisme. De bliver fremover kommunalt ejet. Det er institutioner, som foretager udredninger i dag på et meget, meget højt plan. De er jo fremover dybt afhængige af, at der kommer en visitering, det vil sige, at der sker noget fra den enkelte kommune. Det er meget, meget dyre pladser, vi taler om. Hvis der bare er en enkelt plads eller to, der står tom for den kommune, der nu kom-

mer til at eje institutionen, så kan vi risikere, at de må lukke. Hvorfor er der forskel på, om man er blinddøv eller dybt autistisk, hvad angår finansieringen af det?

Så måske det sidste spørgsmål: Hvorfor har Dansk Folkeparti ikke ventet med at lave det her, til man havde gennemført analyserne, og lader kommunerne hjemtage det i den takt, de gerne vil? Hvorfor forskellen på autisme og blinde? Den er i hvert fald ikke rationel.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Jeg gentager det, der er blevet sagt tidligere. Vi har lyttet, vi har lyttet os frem til det, som var Evalueringsinstitutets anbefaling fra 2003, nemlig at man skulle gøre noget ved denne her situation, og det er det, vi lige nøjagtig har gjort.

Desuden er det her jo et led i decentraliseringen. Vi ønsker, at der skal være en decentralisering i kommunen. Det er jo også der, hvor vandede skilles i vores politiske holdninger til tingene.

Det er lige nøjagtig, hvad vi ønsker i Dansk Folkeparti, men jeg ved godt, at det ikke er det, som Socialdemokraterne ønsker. Det er klart, at så kan vi aldrig nogen sinde blive enige, og det er nok også en af grundene til, at Socialdemokraterne i sidste ende ikke er i stand til at stemme for det her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Man må jo give Dansk Folkepartis ordfører så meget, at der ikke er nogen blusel over at redegøre for udgangspunktet. Det er ideologisk. Amterne skal nedlægges, og så står man der med specialundervisningen, og hvor skal man ellers gøre af den? Det er da også fint at det er udgangspunktet.

Det, vi har haft meget svært ved at forstå gennem forhandlingerne, er, hvorfor man så alligevel lader det sejle, for selv med det udgangspunkt kunne man godt have lavet en model, som sikrede, at kommunerne var forpligtede i et samarbejde til at sørge for rimelige priser, faglig udvikling, at der var pladser til rådighed for hinanden. Jeg tager det som udtryk for en begyndende dårlig samvittighed eller i hvert fald eftertanke, at ordføreren i den grad betoner, at man vil overvåge området, når det nu er blevet sådan, fordi man havde det ideologiske udgangspunkt, at amterne skulle nedlægges.

Men det ærgrer mig, at Dansk Folkeparti er veget tilbage fra at stille nogle langt mere vidtgående krav til regeringen om, hvordan det så skulle håndteres i den ramme. Der er det jo lige meget, om det er 1,4 pct. eller 2 pct., for det er børn med meget specielle behov, det her handler om.

Kl. 22.05

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Der må jeg nok lige sætte grænsen over for fru Margrethe Vestager. Sort samvittighed har jeg ikke, når det drejer sig om at forsvare Dansk Folkepartis politik, tværtimod vil jeg sige.

Hvorfor jeg pointerede det med det ene år og de 4 år, er da simpelt hen, fordi jeg gerne vil være ansvarlig. Vi er ansvarlige. Vi vil gerne være helt sikre på, at den implementeringsperiode fungerer, og at der ikke er noget, der er overladt til tilfældighederne. Vi vil gerne være fuldstændig sikre på, at den lovgivning, som vi 110, 120 pct. står inde for at vedtage forhåbentlig i løbet af de næste par dage, på fredag, er lige nøjagtig det, som har været vores ønske, netop en fuldstændig vej til decentraliseringen.

Så det har ikke noget at gøre med, at jeg begynder at bliver usikker og ryste på hånden på nogen som helst måde. Tværtimod er det, fordi vi er ansvarlige og gerne vil holde øje med tingene, at jeg udtrykkeligt nævnte det på denne måde. Så det var et spørgsmål om at være vagt hund.

Så kan jeg ikke forstå, hvorfor det også på anden måde skal pointeres, at man ligesom vil lade det hele sejle. Tværtimod synes jeg, at det skib, der er blevet sat i søen, sejler en rigtig god, direkte vej med kølen lige ned i vandet ...

Formanden:

Ja tak. Fru Margrethe Vestager for endnu en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu synes jeg personlig ikke, at der er noget som helst graverende ved at komme i tvivl om, hvorvidt det, man har gjort, er det rigtige. Tværtimod er det tit udgangspunktet for at overveje, om ting skal være på en anderledes måde, end de var i udgangspunktet.

Jeg synes, at det er tankevækkende, at det er nødvendigt i den grad at hæve stemmen for at forsvare det, som er udgangspunktet her. Vi har

en diskussion om, hvad der kommer til at ske mellem kommuner, hvoraf nogle ved en fuldstændig historisk tilfældighed bliver driftsherrer for institutioner, som alle de omgivende kommuner er dybt afhængige af for at kunne løfte deres myndighedsansvar. Hvorfor skal de kommuner ikke have en mulighed for at holde den kommune, der ejer institutionen, fast på, at det er et fælles ansvar at kunne stille et højt kvalificeret tilbud til rådighed? Hvorfor skal de have lov til at være ingenting, bare fordi det måske er ganske få børn, det drejer sig om? Hvad er det, der er baggrunden for, at det er blevet til ideologi, at der skal decentraliseres, og at det skal være så vidtgående som overhovedet muligt, når udgangspunktet er, uanset hvordan man vender og drejer det, at det bygger på en tilfældighed, hvor institutionerne oprindeligt blev placeret?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Ideologi er som regel fornuftig for den, der eksempelvis siger tingene. For mit vedkommende vil det være nu her, for var det fru Margrethe Vestagers ideologi, vi her måtte høre på.

Måske er det jo i virkeligheden fru Margrethe Vestager, der bliver lidt usikker, for der har ikke været nogen som helst henvendelser, efter at der har været de sidste forhandlinger partierne imellem. Der er ikke nogen, der har opponeret imod de forandringer, der har været i ændringsforslagene. Det tager jeg som et tegn på, at man faktisk er tilfreds. Så måske er det i virkeligheden fru Margrethe Vestager, der havde ønsket, at fru Margrethe Vestagers parti og fru Margrethe Vestager kunne have været med til at stemme for det her.

Men det er rigtigt, at det aldrig er for sent at fortryde. Så jeg ville da se frem til, at Det Radikale Venstre kunne stemme for det her forslag. Det ville da være dejligt, at vi havde en bred tilslutning til det.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Jeg kan forstå, at fru Louise Freverts tilgang til hele det her lovforslag er, hvor meget man kan flytte, således at Socialdemokratiet og De Radikale vil være med.

Jeg vil så bare spørge fru Louise Frevert: Hvad er grunden til, at tilgangen ikke i stedet for er, hvad det er for nogle konkrete forslag, forældregrupper er kommet med? Og hvordan kan vi imødekomme dem?

Et eksempel er, at Landsforeningen Autisme foreslog, at der i hver region var en skole, der blev centerskole, som så skulle stå for supervision, særlig bistand, udredning af børn osv., således at man i hvert fald ét sted i hver region havde en viden på et højt niveau om, hvad det er, børnene har brug for.

Hvad er grunden til, at fru Louise Frevert ikke i de her forhandlinger om ændringen af lovforslaget har taget det, synes jeg selv, glimrende forslag med?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

I et godt forslag prøver man at være fremkommelig, og det har vi sandelig også været i de forhandlinger, der har været. Det vil jeg nok sige. Vi har oven i købet lyttet, og det, fru Anne Bastrup efterlyser, er, om der er blevet lyttet, og det er der lige nøjagtig.

Kl. 22.10

De forslag, som både SF og Det Radikale Venstre er kommet med, har været fornuftige forslag. Vi har lyttet både til, hvad partierne sagde, og til, hvad forældregrupperne sagde, og derfor er der nemlig blevet implementeret de ændringsforslag, for det er netop om det forpligtende samarbejde.

Der bliver jo ikke noget med, at vi flytter nogle kompetencer væk fra nærområdet, tværtimod vil jeg nok tro, at der vil blive skabt en synergieffekt, sådan at man oven i købet forældrene og institutionerne imellem vil få en større tæthed i lokalområdet og i samarbejdet. Det er i hvert fald de ærlige intentioner, som vi har haft netop ved denne decentralisering.

Vi synes faktisk, at decentralisering er en effektiv ting for demokratiet og for samarbejdet, for kompetencerne lægges jo ud.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Jeg vil i og for sig bare gerne have svar på mit spørgsmål. Jeg ved, at fru Louise Frevert har sådan en eller anden fornemmelse af, at jo flere kompetencer man får fjernet, jo flere faglige folk der bliver fjernet fra hinanden, jo mere får de udviklet deres individuelle kompetencer. Jeg synes, at det er en ny og meget spændende måde at se på, hvordan folks faglige udvikling bliver. Ja, den er i hvert fald banebrydende, hvis den er korrekt.

Fru Louise Frevert overværede selv den debat, hvor Morten Carlsson og et par styk-

ker til fra Landsforeningen Autisme kom og sagde, om de ikke bare regionalt kunne få en centerskole, som kunne stå for vidensudvikling og sikkerhed for, at deres autistiske børn i regionen, i de forskellige kommuner, hvor der er mindre institutioner, rent faktisk havde et sted nært, tæt på. I det hele taget taler alle, som ved noget om dette område, om tæt på, relativt tæt på.

Det er helt konkret. Fru Louise Frevert behøver ikke at snakke sort, fru Louise Frevert kan jo bare sige, hun ikke vil svare, men i det mindste bare forholde sig til spørgsmålet.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Jeg snakker ikke sort, jeg snakker dansk, men det er åbenbart ikke tydeligt nok.

Vi er enige om, at man jo ikke bare med et pennestrøg og en vedtagelse af L 108 stryger kompetencen. Kompetencen ligger jo stadig væk på institutionerne. Det er bare et spørgsmål om, hvordan den bliver uddelegeret, og hvordan man i et forpligtende samarbejde i kommunerne kommer til at kunne bruge den kompetence, der er. Der bliver talt om det her, som om kompetencen bare forsvinder med et fingerknips ud i den blå luft. Det gør den jo ikke.

Der er jo en masse gode institutioner ude i landet, der er en masse gode kræfter, som man kan videreføre i de pågældende kommuner. Så jeg synes, at det er lidt trist at høre, at man bare giver befolkningen det indtryk – men jeg ved jo trods alt, at borgerne er klogere – at når man vedtager L 108, så er al kompetencen lige pludselig væk. Det passer jo ikke, for den er jo stadig væk ude i landet og på institutionerne, og der bliver den også ved med at være.

Formanden:

Tak til fru Louise Frevert. Så er det fru Carina Christensen som ordfører.

Carina Christensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi fuldt ud tilfredse med, at vi nu samler det fulde myndigheds- og finansieringsansvar for al specialundervisning i kommunerne. Det var en klar anbefaling fra Evalueringsinstituttet i 2003. Den anbefaling fører vi nu ud i livet, og hermed hjælper vi forhåbentlig også de mange familier, som i det nuværende system oplever at være kassebold mellem forskellige myndigheder, nemlig amterne og kommunerne.

Noget andet, vi også opnår, er, at vi sikrer, at beslutningerne om specialundervisning fremover vil blive truffet så tæt på borgerne som overhovedet muligt. Der er én indgang til den offentlige sektor, og det er i kommunerne.

En sidste gevinst er, at vi også får styrket sammenhængen mellem specialundervisningen og den almindelige undervisning i folkeskolen, som jo også er kommunernes ansvar.

I Det Konservative Folkeparti deler vi ikke den bekymring, der har været rejst vedrørende de tilbud og institutioner, der nu overgår fra amterne til kommunerne, når amterne nedlægges. Alle de økonomiske og personalemæssige ressourcer, der i dag ligger i amterne, overføres direkte til kommunerne, og kommunerne vil dermed også uden problemer kunne videreføre det høje faglige niveau.

Samtidig er det jo også det samlede tilbud på de amtlige specialskoler, der overgår til kommunerne, og derfor vil det jo heller ikke være sådan, at man ude på den enkelte skole eller den enkelte institution vil opleve nogen væsentlig forandring i hverdagen.

Kl. 22.15

I dag er det allerede sådan, at man flere steder i landet har ladet kommunerne løse en stor del af opgaverne med specialundervisningen som entreprenører for amterne. Det gælder i Frederiksborg Amt og i Storstrøms Amt, og hidtil har det ikke givet hverken problemer eller vanskeligheder.

Vi er tilfredse med, at det helt klart står i lovforslaget, at kommunerne har pligt til at samarbejde om at tilvejebringe de nødvendige tilbud inden for specialundervisningen. Vi er også tilfredse med, at kommunalbestyrelserne hvert år skal udarbejde en redegørelse til regionen om deres forventede brug af pladser ved de regionale undervisningsinstitutioner. Herved får regionerne et godt planlægningsgrundlag, og de her redegørelser skal som bekendt omfatte de kommende 4 år.

Jeg vil gerne understrege, at specialundervisning og den vidtgående specialundervisning er et meget vigtigt område for De Konservative, og derfor vil vi også følge udviklingen på området meget tæt. Jeg kunne nærmest forstå på den radikale ordfører lige før, at det er noget negativt, at vi vil følge udviklingen meget tæt. Men det har vi altså tænkt os at gøre.

Vi hilser det derfor også velkommen, at de fem regionale udviklingsråd i en 4-årig periode skal følge udviklingen på det her område tæt og

give en årlig redegørelse til Undervisningsministeriet. Herudfra får vi mulighed for at gå i dialog med kommunerne, hvis der er noget, der er behov for vi går ind og retter op på. Men det regner vi selvfølgelig som udgangspunkt ikke med der vil blive. Men det er godt, at vi har det redskab.

Vi støtter det samlede lovforslag, og vi støtter også de af ministeren stillede ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Fru Carina Christensen er jo en af de få politikere, der har dobbeltjobberi. Hun er også ansat i eller rettere sagt valgt til Fyns Amt. Hun har i hvert fald været det.

Jeg vil stille et spørgsmål til fru Carina Christensen. På Fyn har man samlet de tilbud, man giver til unge udviklingshæmmede, i fire ASV-centre. De dækker hver otte-ti kommuner. Man giver i dag et 3-årigt uddannelses tilbud, hvor man kan få noget FVU; man kan lære at møde kammerater af ens egen observans og fra ens egen gruppe. De skal nu spredes på ti fynske kommuner uden nogen som helst sikkerhed for, at vi giver de her unge mennesker et ordentligt tilbud.

Hvad er det for et tilbud, kommunerne nu fremover skal give til den gruppe, som Fyns Amt har serviceret så voldsomt godt – amtet har i øvrigt været et af de bedste amter? Fru Carina Christensen har selv været med til at vedtage det for de her grupper. De er fremhævet alle steder sammen med et enkelt amt mere. Hvorfor har man ikke villet sikre, at også disse grupper fik et uddannelses tilbud? Vi snakker om 2-3 pct. af en ungdomsårgang.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Vi har flere gange i dag hørt Socialdemokraternes ordfører give udtryk for en enorm mistillid til kommunerne og til kommunernes ønske om og evne til at varetage den opgave, der hedder specialundervisning. Jeg må simpelt hen sige til hr. Carsten Hansen, at vi ikke deler den mistillid til kommunerne. Vi har faktisk meget stor tiltro til, at kommunerne både kan og vil påtage sig den her opgave.

Jeg synes ikke, at vi skal stå og sagsbehandle konkret om Fyn, for det kan vi gøre, når vi mødes hjemme på Fyn, hvilket vi gør af og til. Men når der er nogle unge mennesker, der har behov for vidtgående specialundervisning eller i øvrigt

andre tilbud inden for det her område, så er jeg hundrede procent sikker på, at kommunerne vil påtage sig den her opgave og vil være i stand til at leve op til det ansvar, som vi i dag giver dem.

Så jeg er ikke enig i, at vi skal have den her store, store mistro til kommunerne. De finansierer i dag en stor del af området, og de gør det godt. Der er ingen grund til at tro, at de ikke vil gøre det godt i fremtiden.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Man skulle næsten tro, at man var kommet i kirke med al den tro, der er i dag. Der er ingen viden, der er ingen sikkerhed for de her grupper. På Fyn har vi altså fire centre, som i dag sikrer, at der bliver et 3-årigt uddannelses tilbud for unge udviklingshæmmede på den ene eller den anden måde. Det bliver nu spredt til ti kommuner uden sikkerhed for, at der bliver ansættelse. Når vi kigger loven igennem, står der nogle ganske få bemærkninger. Hvorfor har man ikke sikret disse grupper et uddannelses tilbud, der er statsligt, ligesom det er for alle andre unge? Hvorfor skal de fire centre, som ligger der i dag, splittes op? For de overgår nemlig til de ti kommuner.

Det var bare for at få en anden vinkel på et område, som jeg ved fru Carina Christensen er stolt af og selv har truffet en masse gode beslutninger om, så vi ikke skulle tro, men vide, at der faktisk eksisterer et godt og velordnet tilbud til de grupper på Fyn i dag.

Kl. 22.20

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg vil gerne gentage, at jeg har fuld tiltro til, at kommunerne vil forstå at leve op til det ansvar, som vi pålægger dem. Det er rigtigt, at der sket meget godt i det tidsrum, hvor amterne har haft ansvaret for det her område, men omvendt har der også været store problemer. Alt for mange har oplevet, at de har været kastebold mellem forskellige myndigheder – amterne og kommunerne. Evalueringsinstituttet har i 2003 anbefalet, at man samlede myndighedsansvaret. Det gør vi nu, og vi har valgt at lægge det her myndighedsansvar i kommunerne, og det gør vi bl.a., fordi vi har tiltro til, at de kan leve op til opgaven.

Jeg kan forstå, at hr. Carsten Hansen mener, at hvis vi bare havde valgt at samle myndighedsansvaret i regionerne, havde vi haft løsnin-

gen på alverdens problemer. Det er vi ikke enige i. Vi mener, at kommunerne er det rigtige sted at samle ansvaret.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg bliver en lillebitte smule forvirret. Det er mit indtryk, at Venstres ordfører tilhører noget af det, nogle af os betegner som det gamle Venstre, der stadig væk har en vis kontakt med den liberale åre, og det lød, som om den konservative ordfører havde fået den tale, der burde være holdt af Venstres ordfører. Den her meget, meget, meget, meget store tillid til kommunerne forekommer ret uvant for en konservativ.

De Konservative plejer i meget videre udstrækning at skære igennem og sige: Nej, der må være noget, der er centralt reguleret; nej, der må være nationale standarder; nej, der må være noget, som vi sørger for bliver håndteret på et niveau, der rækker ud over det lokale.

Derfor forstår jeg ikke helt, hvad der har gjort, at man fra konservativ side er gået med til det her. Jeg forstår heller ikke, hvilke kriterier man har lagt til grund, når man har skilt institutionerne ad mellem dem, der skulle være kommunale, og dem, der ikke skulle være kommunale. For når vi lytter til ordføreren, kunne vi tro, at der var meget, der håndteredes regionalt. Det er vel omkring 10 pct. alt i alt. Hvorfor skal de være på det regionale niveau, når der er så mange ting, der kan håndteres i de kommuner, man har meget, meget stor tillid til? Det må jo have gjort indtryk blandt de mange deputationer, vi har haft, som siger, at der skal mellem 80.000 og 100.000 indbyggere til at sikre en skole til autister.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg kan forstå, at den radikale ordfører mener, at det er uvant, at vi i Det Konservative Folkeparti har tiltro til, at kommunerne kan varetage en lang række af opgaver. Det har vi stor tiltro til: De varetager ansvaret for folkeskolen. Man kan selvfølgelig diskutere, hvor godt det er gået, men vi har stor tiltro til, at kommunerne kan løse en lang række opgaver, og det har de gjort godt hidtil, og det kan de også gøre i fremtiden. Vi tror fortsat på, at når det handler om specialundervisning, er det det rigtige sted, vi samler det nu.

Det er rigtigt, at der har været en sondering mellem, om der skal være nogle regionale til-

bud, nemlig det, som dækker landsdels- og landsdækkende tilbud. Der er vi enige i den definition, der har været, at hvis det er nogle tilbud, som går over regionerne, hvor man service- rer helt op til tre, fire eller fem regioner, så er det acceptabelt, at vi siger, at det er et landsdels- dækkende tilbud eller et landsdækkende tilbud. I de få tilfælde og meget særlige situationer, hvor der er ganske få personer med det handicap, mener vi, at det har været rigtigt at sige, at det ligger i regionerne, fordi det snarere er et landsmæssigt problem.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det er altid rart at lære noget selv en ret sen, synes jeg efterhånden, tirsdag aften, nemlig at kommunerne efter konservativ opfattelse driver folkeskolen på udmærket vis. Det synes jeg alligevel er sjældent at høre, men det vil jeg tage til efterretning og lægge mig på sinde til andre debatter.

Jeg synes stadig væk, det er mærkeligt, at de kommuner, man har meget stor tillid til, alligevel ikke kan få lov til at drive det, der er landsdelsdækkende. Det hænger ikke rigtig sammen. Det kan ikke have undgået at gøre indtryk, når vi har haft deputation på deputation, som siger, at der skal 80.000 eller 120.000 borgere til, hvis man vil drive en skole for de børn, der har den type af autistisk handicap, som faktisk kræver et skoletilbud.

Hvorfor har man ikke taget konsekvensen af det synspunkt, nemlig at der er noget, der er særligt, og som må håndteres på et andet niveau, og sagt: Vi vil faktisk godt give den mulighed, så den enkelte kommune ikke skal sidde med den byrde selv at finde det tilbud, hvis de andre har lukket det?

Kl. 22.25

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Efter at have hørt den radikale ordførers indlæg skulle man næsten tro, at De Radikale ikke ønsker, at kommunerne skal drive folkeskolen, men at det måske skal være regionerne, der skal drive folkeskolen. Det er vi ikke enige i.

Det er rigtigt, at der har været utrolig mange deputationer i udvalget vedrørende det her lovforslag, og det synes jeg er godt. Der har været mange spørgsmål, vi har fået mange svar fra ministeriet, og vi har faktisk haft en både god, grundig og konstruktiv udvalgsbehandling. Vi

har lyttet meget til deputationerne. Vi har også været inde i de konkrete tilfælde og spurgt i ministeriet, spurgt fagfolk på f.eks. autismeområdet, om der har været grund til, at vi ændrer vores definition af, om det kunne være et kommunalt ansvar, eller det skulle gå ind under definitionen lands- eller landsdelsdækkende.

De skillelinjer, der er trukket, er vi selvfølgelig enige i. Det er meningen, at de regionale udviklingsråd løbende skal følge udviklingen på det her område. Det kan jo godt være, at vi på en enkelt institution simpelt hen har lavet en fejlfortolkning og har sagt, at det måske skulle have ligget i kommunerne i stedet for i regionerne.

Vi vil da ikke afvise, at der kan justeres undervejs, men det snit, der er lagt her og nu, mellem hvad kommunerne skal have ansvaret for, og hvad regionerne skal have ansvaret for, er vi tilfredse med.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg synes, det er lidt trættende, at vi tilbagevendende skal have diskussionen om, hvem der har tillid til kommunerne. Det er jo ikke det, vi diskuterer her. Det er spørgsmålet om, hvorvidt en opgave er egnet til at lægge i en kommune ned f.eks. 22.000 indbyggere, hvis underlaget måske skal være 100.000 eller 150.000, for at det hænger sammen.

Men jeg vil godt vende tilbage til det spørgsmål, som hr. Carsten Hansen stillede, hvor jeg synes, at man talte forbi hinanden. Det, vi ikke forstår, er, at man nu flytter alt, hvad der måtte være af ungdomsuddannelser og uddannelser i øvrigt i de nuværende amter, til staten. Den eneste ungdomsuddannelse, som man flytter fra regionerne til kommunerne, er for de udviklingshæmmede, og man flytter den til de kommuner, som slet ikke har uddannelsesinstitutioner til unge. Det ved jeg har skabt meget, meget stor bekymring rundtomkring, og jeg kan ikke finde en begrundelse for det.

Der vil det vel være muligt for fru Carina Christensen at give et svar: Hvad er den dybere klogskab, der ligger bag den beslutning?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg synes faktisk, at det er en meget relevant problemstilling, hr. Ole Stavad rejser, for vi har netop haft repræsentanter fra LIV, tror jeg, der var inde og fortælle om det manglende ung-

domsuddannelsesstilbud til de udviklingshæmmede.

Jeg tror sådan set, at det er et problem, som alle politiske partier er meget enige om eksisterer. Jeg tror også, at vi er interesserede i at finde en løsning på det på sigt. Men det er ikke noget nyt problem, og det er sådan set ikke et problem, der er aktuelt i forbindelse med kommunalreformen, som vi behandler nu. Problemet var der også i efteråret og sidste år, og det var der formentlig også, da hr. Ole Stavad parti selv sad i regering. Men det er, som om det aldrig er kommet rigtig op til overfladen og har fået en god og grundig behandling.

Det er rigtigt, at vi her og nu har sagt, at kommunerne skal have ansvaret for det her uddannelsesstilbud til de udviklingshæmmede. Jeg synes måske, at det er et godt sted at lægge det, fordi vi i forvejen lægger den vidtgående specialundervisning her. De har i forvejen ansvaret for folkeskolen, og de har dermed også ansvaret for specialundervisningen. På den måde kan man sige, at det hænger meget godt sammen.

Men jeg vil gerne tilkendegive her fra talerstolen, at vi er indstillet på at lave en grundig behandling af, hvor det egentlig ligger bedst i fremtiden, og hvordan vi kan hjælpe de her unge udviklingshæmmede bedst muligt, for det er ikke godt nok, som det er i dag.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Her synes jeg godt, at jeg vil takke for den åbenhed, der bliver signaleret. Jeg tror, at vi er helt enige i at følge den gruppe, der ikke rigtig har haft nogen rettigheder hverken tidligere eller nu, og som heller ikke rigtig får det i denne lovgivning. Men det, der bare er helt uforståeligt, er, at man i den her lovgivning flytter al ungdomsuddannelse og uddannelse i øvrigt, der ligger i de nuværende amter, til staten, men at man flytter nøjagtig den her opgave til kommunerne.

Kl. 22.30

Det, jeg hører fru Carina Christensen sige, er, at selv om man måske ikke er indstillet på og mener, man kan nå at gøre noget ved det her og nu og frem til vedtagelsen senere på ugen, så ligger der et tilsagn fra Det Konservative Folkeparti om – det vil være herligt, hvis ministeren måske efterfølgende vil bekræfte det – at her er en sag, som man er parat til, at vi i fællesskab diskuterer videre for at finde en løsning, så der

også bliver nogle bedre løsninger og nogle flere rettigheder til den gruppe.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Ganske kort: Der er en helt særlig årsag til, at vi ikke har taget den her ungdomsuddannelse med over i staten, for problemet er jo, at der faktisk ikke rigtig er noget tilbud til de her unge udviklingshæmmede i dag. Det er det, vi har hørt fra deputationerne, og det er det, de ønsker vi skaber i fremtiden.

Og ja, indtil videre er opgaven lagt i kommunerne. Jeg synes, at det er et godt sted at lægge den, fordi vi i forvejen lægger specialundervisning i kommunerne med det her lovforslag. Men vi er indstillet på at gå meget konstruktivt ind i et videre forhandlingsforløb om at sikre en bedre løsning end den, vi har i dag.

Formanden:

Tak til fru Carina Christensen. Så er det fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Lovforslaget om specialundervisningen og især den vidtgående specialundervisning, som vi behandler i dag, handler ikke om, at alting er godt i dag, for det er det ikke. Det handler heller ikke om, hvorvidt man har tillid eller mistillid til kommunerne, for det er sådan set sagen uvedkommende. Det handler om en opgaves løsning.

Lovforslaget og diskussionen handler heller ikke om delt myndighedsansvar, for jeg tror, de fleste er enige i, at samlet myndighedsansvar er en god idé. Tværtimod handler det i hvert fald set med radikale øjne i meget vid udstrækning om, hvorvidt kommuner skal overtage, drive og sikre faglig udvikling af institutioner på det højt specialiserede område, hvilket kræver en høj grad af faglighed, og hvilket kræver, at der er et befolkningsunderlag af en vis størrelse, for at man kan sikre fagligheden.

Det handler også om, hvorvidt det skal være strukturelt og principielt, hvordan priserne og økonomien skal være, eller om det skal være i hvert fald tilsyneladende mere eller mindre tilfældigt, hvordan priserne fastsættes. Og det handler især om, hvordan myndighedsansvar overhovedet kan løftes for det, som er sjældent, altså for de mennesker, børn så vel som voksne, der kræver et særligt tilbud, en høj grad af faglighed og dermed også et stort befolkningsunderlag.

I de forhandlinger, vi har haft, håbede vi, at vi kunne etablere en samarbejdsmodel mellem alle kommuner i en region efter en rammeaftalemodel, som det har været nævnt tidligere er set på bl.a. socialområdet. En forpligtende arbejdsdeling og en solidaritet i muligheden for at løfte ansvaret.

Når man hører nogle af regeringsordførerne, kunne man få det indtryk, at samarbejdet mellem kommuner og region er vidtfavnende og dækker mange ting. Det omfatter i hvert fald, tror jeg, ca. 10 pct. af den vidtgående specialundervisning i dag. Det er ikke ret meget. Resten af specialundervisningen decentraliseres med ét slag, uanset om kommunerne ønsker sig det eller ej, uanset hvilke aftaler der er indgået, uanset hvilken samarbejdsmodel man selv vil opfinde i det lokale samarbejde.

Når det er ærgerligt, at det sker på den måde, er det jo, fordi vi gennem de seneste år har udviklet området efter en model med glidende decentralisering, så man overtog opgaver, i takt med at det kunne gøres med sikkerhed for opgavens løsning. Det kunne have givet en helt anden behandling af det her område og en helt anden diskussion, hvis man i stedet for at tage udgangspunkt i, at amterne skulle nedlægges, havde taget udgangspunkt i, at man gerne ville løse opgaven bedre og gerne ville være mere sikker på, at forældrene fik en sammenhængende behandling, og at børnene fik det rigtige tilbud af en høj faglig kvalitet.

For sagsbehandlere, men især for forældre og børn og de voksne, som modtager specialundervisning, er adgangen til viden og faglig udvikling vigtig. Men i mange kommuner tilføres PPR kun i helt marginalt omfang flere ressourcer. Enten bliver kommunen ikke lagt sammen, eller også er der kun meget få ressourcer fra amterne overhovedet at fordele nogen steder, for det har jo ikke har været noget, der har krævet de helt store ressourcetræk hos amterne, selv om alle kommuner nu skal sidde med opgaven.

Kl. 22.35

På samme måde har vi også vores tvivl om, hvor velfungerende VISO vil blive. Det ser flot ud på tegnebrættet og som lovtekst, men spørgsmålet er, om det kommer til at fungere, og hvad det kommer til at omfatte. Det har vi kun set konturerne af.

Det er godt, at forældrene gives adgang til at hente rådgivning hos VISO, men det overrasker os, at det ikke fra begyndelsen var fastlagt sådan i lovforslaget, for det er noget, som er kommet

til senere. Det er meget karakteristisk for den asymmetri og det fravær af gennemtænkning, der har været i forhold til det sociale område og den vidtgående specialundervisning, selv om tingene principielt ligner hinanden både i forhold til deres økonomi, deres faglighed, befolkningsunderlag og andre karakteristika. Vi synes, det er ærgerligt, for det kunne have givet en langt mere konstruktiv og målrettet diskussion om at give de børn og de voksne et bedre tilbud.

Sidst, men ikke mindst hæfter vi os ved, at regeringen ikke har brugt lejligheden til at sørge for at forankre ansvaret, netop myndighedsansvaret, for unge, som i dag ikke får en ungdomsuddannelse under staten. Men man fortæller stolt i lovforslag nr. L 106 bl.a. om gymnasierne, at nu samles al ungdomsuddannelse under staten med en statslig finansiering.

Det er ikke tilfældet for de unge, der hverken tager en gymnasial eller en erhvervsfaglig uddannelse. Det er selvfølgelig unge fra elevgruppen, men det er også andre unge, ikke nogen stor gruppe, ikke ganske mange mennesker. Men det havde været oplagt i stedet for at sprede opgaveløsningen ud på 98 kommuner at samle den centralt i centrale enheder, der så kunne sammensætte ungdomsuddannelsesforløb, som var skræddersyede netop til de unge i forhold til deres talent og deres behov. Det har man fravalgt. Men vi glæder os over, at presset efterhånden er blevet så stort, at man synes, at opgaven er vigtig at tage op.

Et helt oplagt udgangspunkt kunne være at give alle unge ret til 3 års uddannelse efter grundskolen, så der var en rettighed til at tage fra, sådan at man som ung kunne have en forventning om, at der faktisk var nogle, der ville stille op og stille noget til rådighed.

Vi tror ikke, at det er en hensigtsmæssig begyndelse på den proces at kommunalisere området, for det gør, at det, som amterne har bygget op – og i nogle amter jo ganske velfungerende – bliver spredt på mange kommuner. Dermed bliver arbejdet med at samle det igen så meget desto større. Det skulle vi have lavet nu, fordi der faktisk er en indholdsmæssig forskel i, om 14 amter varetager det, eller om 98 kommuner gør.

Vi synes, at der er stillet nogle gode ændringsforslag til lovforslaget samlet set, og vi ærgrer os over, at vi ikke kunne komme længere med dem. Når vi ærgrer os over det, er det ikke, fordi vi synes, at regeringens ramme er god, og heller ikke, fordi vi synes, at det har været godt tilrettelagt, men fordi vi tror, at det kunne have

været bedre, og at vi i videre udstrækning kunne have gjort det bedre for de børn, unge og voksne, som har brug for vidtgående specialundervisning. Man burde i højere grad have gjort det muligt for kommunerne at løfte deres myndighedsansvar med en meget høj kvalitet for brugerne til følge.

Vi stemmer for ændringsforslagene bortset fra det ene, men stemmer imod det samlede lovforslag. Vi synes, at det har eksperimentets karakter, og det ærgrer os, for vi tror, at det kunne have været grebet anderledes og bedre an, hvis man faktisk havde villet løse opgaven bedre og ikke bare nedlægge amterne.

Formanden:

Tak til fru Margrethe Vestager. Så er det fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Jeg synes, at debatten her i aften har været langt, langt bedre end under førstebehandlingen. Vi har da også brugt utrolig megen tid på at diskutere lovforslaget; hvad det er for børn, unge og voksne, der er omfattet af lovforslaget. Jeg tror da også, at alle ordførere nu har en relativt klar forståelse af, hvad det handler om. Derfor har den her lovbehandling ikke været ligegyldig.

Jeg synes da også, at ordførerne fra Venstre og De Konservative skal have tak for, at de har lyttet undervejs, så der er kommet nogle ændringsforslag ind. Nu tror jeg nok lidt, det handler om, at Socialdemokratiet og De Radikale har forhandlet, så det således er blevet presset noget ind, at der er kommet ændringsforslag. Men det, der ligger her, er i hvert fald bedre end det, vi behandlede under førstebehandlingen.

Kl. 22.40

Det, der bare er en kilde til undren for mig, er, at man ikke i langt højere grad har taget udgangspunkt i de mennesker, som kender til problemerne, nemlig de forældre, organisationer og andre, der har været hos os i deputation og forklaret, hvad det drejer sig om for de konkrete grupper af handicappede. De er kommet med adskillige forskellige forslag inden for den ramme, som de måske er uenige i, men alligevel forslag, som man i langt højere grad burde have taget alvorligt.

De har påpeget de problemer, der kan være i en kommune som f.eks. Vallensbæk Kommune. Jeg fik et brev fra et par forældre forleden dag. Vallensbæk Kommune skal overtage en skole, Kirkebækskolen, for multihandicappede børn.

Der er ikke et eneste barn fra Vallensbæk Kommune, der går i den skole. Så kunne man spørge: Hvorfor skal Vallensbæk Kommune så fortsætte med at drive den skole, for det er jo ikke egne borgere, der har glæde af den? Der har regeringen og regeringspartierne en utrolig tiltro til, at det vil Vallensbæk Kommune selvfølgelig gøre.

Det, jeg ikke forstår, er: Hvorfor har man så ikke skelet til – og undskyld mig en gang til – hvad man har fundet på ovre på det sociale område? Har en kommune en institution, som kommunen overtager, der ellers skulle gå til regionen, så har kommunen forsyningsforpligtelsen inden for den institutions virkefelt. Jeg forstår ikke, hvorfor man har været så stædig, at man ikke har villet give de andre kommuner den sikkerhed, der ligger i, at beliggenhedskommunen vil drive denne institution til gavn for alle, der i øvrigt plejer at blive betjent af den her institution.

Det er en kilde til undren for mig, at man ikke i langt højere grad har hørt, hvad de konstruktive forældre fra bl.a. Autismeforeningen kom med af forslag om centerinstitutioner i hver region, så der i det mindste var ét sted i regionen, hvor de relativt nemt kunne få supervision, bistand og midlertidigt ophold til barnet, inden barnet skulle videre i en institution i kommunen. Det virker på den måde, som om man har fastlagt et ideologisk udgangspunkt, og så har man ikke under nogen omstændigheder villet flytte sig.

Jeg har ikke været inde på hele spørgsmålet om, hvilke institutioner vi kan regne med bliver nedlagt på sigt, fordi de simpelt hen mister klientgrundlaget, idet kommunerne tager børnene hjem. Jeg har ikke været inde på hele spørgsmålet om, hvordan vi overhovedet kan sikre den faglige udvikling af de her institutioner; om befolkningsunderlaget for en enkelt kommune er tilstrækkeligt til at fastholde og udvikle et konkret tilbud.

Kort sagt, der er en lang række spørgsmål, jeg ikke kommer ind på. De er dels blevet berørt i løbet af denne aften, dels har jeg nok efterhånden fået lidt afmagtsfølelse over for det. På trods af at en lang række forældre, organisationer og skoler er kommet og har påpeget konkrete problemer, der kan løses inden for den ramme, som regeringen har fastlagt over hele kommunalreformen, har man alligevel ikke ønsket at imødekomme disse forældres, disse skolers og disse organisationers ønsker. Det er en kilde til undren.

Men vi stemmer for de ændringsforslag, som i øvrigt ligger i forlængelse af forbedringerne; vi stemmer imod det ene, som er en forringelse; og så stemmer vi imod lovforslaget til sidst.

Formanden:

Tak til fru Anne Baastrup. Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Ligesom de to foregående ordførere undrer jeg mig også over, at man ikke har set noget mere på, hvad der er lavet af ændringer på det sociale område, så der var nogenlunde samhörighed og nogenlunde den samme måde at bygge det op på på de to områder, som jo ligger så tæt op ad hinanden, og hvor der nogle gange kan være tale om de samme grupper. Men det har man åbenbart ikke ønsket fra regeringens side, og jeg synes ikke, at vi under debatten har fået afklaret, hvad baggrunden er for, at man ikke ønsker at lave den samme ordning for specialundervisningen, som man laver på det sociale område. Jeg synes heller ikke, at vi har fået et klart svar på, hvorfor man samler ungdomsuddannelserne for alle andre unge under staten, men for en lille gruppe unge, nogle af dem, der virkelig har behov for at få nogle gode ungdomsuddannelses-tilbud, lægger man det i kommunerne.

Kl. 22.45

Jeg kunne forstå, at fru Carina Christensen er åben over for, at vi kan se nærmere på det, men det burde man have sikret, at vi tog hånd om nu, i stedet for at kaste sig ud i et eksperiment med hensyn til, om kommunerne kan klare det. Det er en væsentlig del af problemet med dette lovforslag som med mange andre i kommunalreformen: Man laver et gigantisk eksperiment, der bygger på en tro på, at tingene nok skal komme til at fungere.

Hver gang vi efterlyser konkret viden, erfaringer og gode argumenter for, hvorfor man tror, at det her kommer til at fungere, får vi bare at vide, at det er, fordi regeringen har tillid til kommunerne. Jeg synes også, det er vigtigt at have tillid til kommunerne, men der skal være noget at have den tillid i.

Så bliver der sagt, at de medarbejdere, der sidder og varetager opgaverne i amterne i dag, jo bliver flyttet ud i kommunerne. Nu er der altså i dag 13 amter og Bornholms Regionskommune

og samt Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune – 15 enheder i alt.

Fra de 13 amter skal man så flytte medarbejderne ud i de nye 98 kommuner. Da jeg ikke går ud fra, at man har tænkt sig at skære medarbejderne i stykker, kan der altså ikke i hver enkelt kommune komme lige så sammensat en specialiseret viden, som der i dag er i amterne. Der vil ikke være økonomi til, at man i hver kommune kan have ansat så mange, som man i dag har i hver amt, og der vil jo heller ikke være sager nok, de kunne tage sig af.

Dermed kommer der til at være mindre ekspertise i hver enkelt kommune, end der i dag er i hvert enkelt amt, og det har jo betydning bl.a. også for udviklingen af tilbuddene. Nu har vi snakket meget om det, der selvfølgelig er helt afgørende, nemlig de tomme pladser og sikringen af, at tilbuddene er der, men de skulle også gerne udvikles løbende, og det har man jo gjort. Igennem de sidste mange år har man set, at her var nye behov, at her var noget nyt, der skulle laves, og så har man sørget for at udvikle tilbuddene.

Men hvis kommunerne ikke har de eksperter, som kan være med til sammen med den enkelte institution at udvikle tilbuddene, har vi ingen sikkerhed for, at den udvikling løbende vil finde sted. Der er også alle de problemer, som har været fremme i debatten, om, at nogle kommuner måske slet ikke har egne borgere på de institutioner, de skal tage sig af, og dermed vil de måske være mindre motiverede til at have med den institution at gøre.

Der er mange store problemer, og det er ikke, fordi vi synes, at tingene fungerer fuldstændig ideelt i dag, men vi er bange for, at det bliver meget værre med det store eksperiment, som man gennemfører her, og som man altså udsætter nogle af de borgere for, der har allermost brug for hjælp; de skal deltage i det eksperiment. Vi er også meget bange for hele den markedsstækning, der ligger i, at en del af det her område fremover skal styres af takster og være et marked, frem for at vi siger, at vi har et fælles ansvar, en fælles omsorg for dem, der har brug for hjælp, så vi giver en samlet finansiering, der sikrer, at institutionerne overlever.

Samlet set kan Enhedslisten ikke stemme for forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-17 og 18 vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

38) Anden behandling af lovforslag nr. L 109: Forslag til lov om ændring af lov om produktionskoler, lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (folkeoplysningsloven) og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område. (Konsekvensændringer som følge af kommunalreformen).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 24/2 2005. Første behandling 29/3 2005. Betænkning 8/6 2005).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

39) Anden behandling af lovforslag nr. L 141: Forslag til lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer.

Af videnskabsministeren (Helge Sander).

(Fremsat 31/3 2005. Første behandling 3/5 2005. Betænkning 1/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Kl. 22.50

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

40) Anden behandling af lovforslag nr. L 164: Forslag til lov om ændring af lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet. (Maksimale bindingsperioder ved udbud af teleterminaludstyr, ophævelse af regler om småforbrugerabonnement og ændring af regler vedrørende frit operatørvalg).

Af videnskabsministeren (Helge Sander).

(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 10/5 2005. Betænkning 1/6 2005).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.